

گزیده کتاب‌شناسی مولانا پژوهی

۸۸ و ۸۹

فهرستی از مهم‌ترین کتاب‌هایی که درباره مولانا، از سال ۱۳۸۸ تا اکنون منتشر شده است. این فهرست، تنها شامل کتاب‌های چاپ اول است.

- آینه‌های کیهانی؛ واکاوی و بازنمایی شبکه‌های نمادپردازی در غزلیات شمس. حسینعلی قبادی و حجت عباسی. چاپ اول، تهران: ری‌راه، ۱۳۸۸.

- اراده خدوند از دید مولانا لقمان محمودپور. چاپ اول، تهران: رازنهان، ۱۳۸۸.

- از زمین تا آسمان: مثنوی معنوی. ولی‌الله محمدی جم‌پیری. چاپ اول، رشت: دهبراه، ۱۳۸۸.

- اشراقات معنوی: شرح موضوعی مثنوی معنوی بر اساس قرآن کریم و فلسفه و عرفان اسلامی. محمود امجد. چاپ اول، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۸.

- اقیانوس در دریا: چهل حدیث نبوی در مثنوی معنوی، چهارده جلوه از زندگی حضرت محمد(ص) به زبان شعر. ترجمه باجلان. چاپ اول، اصفهان: پویان‌مهتر، ۱۳۸۹.

- اهل بیت(ع) از دیدگاه مولوی. سلمان صفوی. چاپ اول، تهران: سلمان آزاده، ۱۳۸۹.

- با مثنوی پشت چراغ قرمز. فریبا کلهر. چاپ اول، تهران: نشر شهر، ۱۳۸۹.

- بر لب دریای وجود (قصه‌های مولوی: فیه ما فیه، مکتوبات و مجالس سبعة) گردآورنده: شهاب‌الدین عباسی. چاپ اول، تهران: مازیار، ۱۳۸۹.

- بر گزیده قصه‌ها و تمثیل‌های بسیار کوتاه مثنوی. محمدعلی نورپون و علی صدفی‌زاده. چاپ اول، همدان: برکت کوثر، ۱۳۸۹.

- بشنو از نی؛ شرحی بر حکایات مثنوی دینی، علمی، اخلاقی، عرفانی، تاریخی، ادبی و اجتماعی. سیدحسین حق‌شناس. چاپ اول، قم: رسالت یعقوبی، ۱۳۸۸.

- بوطیقای قصه در غزلیات شمس. علی گرانند. چاپ اول، تهران: معین، ۱۳۸۸.

- تا حالا به تو ایهام شده؟ (روان‌شناسی وحی از نظر مولانا) مهتری رحمانی. چاپ اول، تهران: نسل نواندیش، ۱۳۸۸.

- تاروشنا (مجموعه ده نوشتار درباره‌تاروشناسی و روان‌کوی آثاری از ابن‌سینا، محمد غزالی، سهروردی، عطرا، مولوی و... ویدا احمدی. چاپ اول، دانشگاه آزاد اسلامی مشهد و سخن‌گستر، ۱۳۸۸.

- تابشی از یک گهر؛ سبیری در افکار روان‌شناسانه و روان‌کوانه مولانا جلال‌الدین محمد در مثنوی شریف‌محمی‌الدین شاکری، چاپ اول، تهران: توکلی، ۱۳۸۸.

- تحلیل و تطبیق اندیشه‌های کلامی در مثنوی مولوی بانگاهی به دیگر

معدنی باشد فزون از صد هزار

معدن لعل و عقیق مکتسب

بهتر است از صد هزاران کان مس (همان: بیت ۲۷۸-۲۷۷)

زرّ کان بود آب و گل، ما زرگریم

گه گهش خلخال و گه خاتم بریم (همان: بیت ۹۹۹)

و سلطان‌ولد گفته است:

پیش از ایجادِ قوالب، جان‌ها

همچو زر بودند اندر کان‌ها

چون به امر «اهبطوا» یک جو زر

یک چو لعل و یک چو یاقوت و گهر

در عدد هر کان جهانی دیگر است

زان که هر جانی ز کانی دیگر است

گفت «الناسُ معادن» مصطفی

همچو کان نقره و زر خلق را (سلطان‌ولد، ۱۳۷۷: ۷۹)

اگر رباب‌نامه را دقیقاً مورد نظر قرار دهیم، بیش از ده‌ها بار نظر مولانا را در رباب‌نامه خواهیم دید و نکته‌های فراوانی استخراج می‌گردد. علاوه بر آن، زبان سلطان‌ولد نیز بی‌شبهت به مولانا نیست و او نیز تقریباً از همان واژگان و ترکیبات پدر استفاده کرده است؛ اما به لحاظ کوتاهی مجال، به همین چند مورد اکتفا شده است.

به هر روی، مضامین مشترک رباب‌نامه و مثنوی، خود فرصتی بزرگ می‌طلبد تا کلیه مطالب ادا شود و مخاطبین رباب‌نامه را نیز متوجه حق کلام بگرداند.

پی‌نوشت

* کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی.

کتابنامه

- افلاکی، شمس‌الدین، بی تا، مناقب العارفين. به اهتمام تحسین یازجی. تهران: دنیای کتاب.

- حاج ملا هادی سبزواری، ۱۲۸۵ق، شرح الأشرار. تهران: چاپ سنگی.

- حافظ شیرازی، شمس‌الدین محمد، ۱۳۷۴، دیوان حافظ. به اهتمام محمد قزوینی و قاسم غنی. تهران: جواهری.

- زمانی، کریم، ۱۳۷۸، شرح جامع مثنوی معنوی. تهران: اطلاعات.

- سلطان‌ولد، ۱۳۵۷، مثنوی ولدنامه. به اهتمام استاد همایی. تهران: اقبال.

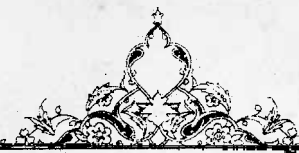
- _____، ۱۳۷۷، رباب‌نامه. به اهتمام دکتر علی سلطانی گرد فرامرزی. تهران: مؤسسه مطالعات اسلامی.

- سیوطی، ۱۳۲۵ق، جامع صغیر. قاهره.

- فروزانفر، بدیع‌الزمان، ۱۳۴۴، احادیث مثنوی. تهران: دانشگاه تهران.

- مولوی، ۱۳۷۴، فیه ما فیه. به اهتمام بدیع‌الزمان فروزانفر. چاپ اول، تهران:

نشر ربیع.

متکلمان. محمدعلی خالدیان. چاپ اول، تهران: احسان، ۱۳۸۹.

- تفسیر مثنوی یا مثنوی (گزینش و تحلیل و تفسیر ۹۸ موضوع بر جسته در مثنوی، مبتنی بر اندیشه‌های مولانا) علی محمدی. چاپ اول، همدان: دانشگاه بوعلی سینا، ۱۳۸۸.

- نگرشی نو بر مثنوی مولوی. عباس سعیدی. چاپ اول، مشهد: آفتاب عالمتاب، ۱۳۸۹.

- توییای چشم جان (تحلیل موضوعی معرفت از نگاه مولانا در مثنوی معنوی) محمد کاظم یوسف پور. چاپ اول، تهران: خانه کتاب ایران، ۱۳۸۹.
- داستان‌های مثنوی برای همه به اهتمام شهریار نفیسی و فلورانس لیلا میرعمادی. چاپ اول، تهران: مؤسسه نشر و پژوهش شیرازه، ۱۳۸۸.
- دانش حضوری و حصولی در مثنوی معنوی و فصوص الحکم با مروری بر احوال و افکار ابن عربی و مولانا احمد رضا کیخای فرزانه. چاپ اول، تهران: گسترش علوم پایه، ۱۳۸۹.

- درس‌هایی از مثنوی (همراه با شرح مختصر احوال و زندگی مولانا) مصطفی علی زاده. چاپ اول، تهران: کارآفرین، ۱۳۸۹.

- در باسب من شده است: زندگی نامه داستانی شمس تبریزی، پیر و مرشد مولوی. نقی سلیمانی. چاپ اول، تهران: قدیانی، ۱۳۸۸.

- درچه‌های به تفسیر مثنوی مولوی و عشق حافظ علی رضایی نژاد. چاپ اول، تهران: نشر کارنگ، ۱۳۸۸.

- راز ماندگاری مثنوی مولانا در عصر انفورماتیک. نسربین جهانگرد. چاپ اول، تهران: علمی، ۱۳۸۸.

- رخ جانان: شرح اشعار توحیدی مثنوی و چند غزل حافظ سیداباصالح کشفی. چاپ اول، قم: زائر، ۱۳۸۸.

- زیباترین روح پرستش در شعر شاعران فارسی (مولوی، سعدی و حافظ) علی کربلایی بازوکی. چاپ اول، تهران: نشر نماز، ۱۳۸۸.

- ساختار معنایی مثنوی معنوی. سیدسلیمان صفوی. مترجم: مهوش السادات علوی. مقدمه: سیدحسین نصر. چاپ اول، تهران: دفتر نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۸.

- شرح عرفانی مثنوی معنوی (تحلیل و توصیف) علی رضایی نژاد. چاپ اول، اراک: راه کمال و سبزارنگ، ۱۳۸۹.

- شرح مثنوی. محمد نعیم. مصحح: علی اوجبی. چاپ اول، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸.

- شرح مثنوی. علی اصغر حلبی. ۳ جلد، چاپ اول، تهران: زوار، ۱۳۸۸.
- طبیبان جان: گرایش‌های روان‌شناختی و روان‌درمانی در اشعار عطار و مولانا بهجت‌السادات حجازی. چاپ اول، مشهد: دانشگاه فردوسی، ۱۳۸۹.

- طنز و طنزازی در مثنوی (عرفان طنزی) قادر فاضلی. چاپ اول، تهران: فضیلت علم، ۱۳۸۸.

- غزلیات شمس تبریز. مقدمه: محمدرضا شفیعی کدکنی. چاپ اول، تهران: سخن، ۱۳۸۸.

- قصه‌های مثنوی. بازنویسی: محمدحسن شیرازی. چاپ اول، تهران:

پیام محراب، ۱۳۸۸.

- کاشف الأسرار و مطلع الأتوار (شرح ابیاتی از مثنوی معنوی) نویسنده: حسن ظریفی چلبی، مصحح: علیرضا قوجه‌زاده. چاپ اول، تهران: شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۸۹.

- گام پای شوریدگان: تفسیر داستان‌های مثنوی مولوی. آریتا (نورصالحی) محبی. چاپ اول، تهران: فرادید، ۱۳۸۹.

- مثنوی معنوی به نثر روان. به اهتمام فاطمه سمیعی و لنا دانیالی. چاپ اول، تهران: مهر آرمین، ۱۳۸۸.

- مثنوی معنوی مولانا جلال‌الدین محمد بلخی بر اساس نسخه رینولد این نیکلسن: همراه با مقدمه، دست‌خواری، بیت‌ها، ترجمه عبارات‌های عربی و... گردآورنده: محمدرضا برزگر خالقی. چاپ اول، تهران: الواهب الهی و القُدوس الهی، ۱۳۸۸.

- مثنوی معنوی: براساس نسخه اصل قونیه و مقبله با نسخه‌های توفیق سبحانی، دکتر سروش و... به اهتمام پرویز عباس داکانی. چاپ اول، تهران: الهام، ۱۳۸۹.

- مولانا و ادب ارادت. علی خلجی. چاپ اول، تهران: ترفند، ۱۳۸۸.
- نبت‌گ دریاى عشق (زندگی نامه مولانا، شرح نی نامه و عاشق شدن پادشاه بر کنیز ک). حمید نیکی. چاپ اول، تهران: مرز فکر، ۱۳۸۸.

- هم‌اندیشی سنایی و مولوی با مقایسه حقیقه الحقیقه و مثنوی معنوی. قاسم قاسم‌فر. چاپ اول، تبریز: منشور، ۱۳۸۹.

- یک روز بهاری با مولانا در قونیه. نویسنده: آنه ماری شیمیل، مترجم: محمد طرف. چاپ اول، تهران: گام نو، ۱۳۸۸.

- باغ سبز عشق (چند داستان معنوی) کاظم دزفولیان. چاپ اول، تهران: مروارید، ۱۳۸۹.

- بشنو از نی. بهروز ثروتیان. چاپ اول، تهران: مهتاب و آبفام، ۱۳۸۸.
- بشنو از نی... کاسپین ماکان. چاپ اول، تهران: نسل نواندیش، ۱۳۸۸.

- پرواز به سوی عشق. ذبیح‌الله شبان. چاپ اول، رشت: نستوه، ۱۳۸۸.
- جان جهان: نگاهی به زندگی و آثار جلال‌الدین محمد بلخی، به همراه گزیده غزلیات. سیدعبدالجواد موسوی. چاپ اول، تهران: امیرکبیر، کتاب‌های جیبی، ۱۳۸۸.

- روش تحقیق در منطق زیبایی و انسان‌شناسی. مهرداد اوستا و بهروز ایمانی. چاپ اول، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸.

- مصحف خاموشان. کاظم محمدی وایقانی. چاپ اول، کرج: نجم کبری، ۱۳۸۸.

- منشور عشق. منصور مفید. چاپ اول، تهران: انشاء، ۱۳۸۸.
- موسیقی و سماع کیهانی. کاظم محمدی. چاپ اول، کرج: نجم کبری، ۱۳۸۸.

- هر که را درد است، او برده‌ست بو (مجموعه مقالات) به اهتمام مصطفی گرجی. چاپ اول، تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی پژوهشگاه علوم انسانی، فرهنگ و مطالعات اجتماعی، ۱۳۸۸.

